EŻAMIJIET ANNWALI TAL-*JUNIOR LYCEUM*
U L-ISKOLA SEKONDARJA 2008

Taqsima ta' l-Assessjar Edukattiv – Diviżjoni ta' l-Edukazzjoni

IL-ĦAMES SENA   STUDJI SOĊJALI (ĠENERALI)   ĦIN: 1h 45min

Isem: ______________________________ **Klassi:** ____________

Taqsima A

Ħares lejn dawn il-figuri.
Wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

Tabella 1 - Parteċipazzjoni ta' persuni b'diżabilità fil-ħajja soċjali

	Sess %	**Sess %**	**Età %**	**Età %**	**Età %**
	Irġiel	Nisa	16-19	20-59	60
Xiri barra	41.6	35.8	23.6	53.1	29.8
Attivitajiet tal-knisja	26.9	34.0	34.8	31.3	26.6
Parteċipazzjoni f'NGO's	19.8	14.0	36.0	15.3	12.1
Attivitajiet sportivi	14.4	7.9	32.6	13.0	2.4
Attivitajiet tal-Kunsill Lokali	6.0	8.7	7.9	7.6	6.5
Ċentru ta' matul il-jum	4.2	9.4	1.1	11.8	2.8
Ċentru ta' l-anzjani	3.0	6.8	0.0	1.5	9.7

1. (i) Mill-figuri ta' l-ewwel tabella taħseb li persuni b'diżabilità huma integrati fil-ħajja soċjali?

____

____ (2 marki)

(ii) Qabbel il-figuri ta' l-ewwel kolonna ta' l-irġiel mat-tieni kolonna tan-nisa u agħti l-kummenti tiegħek dwar il-parteċipazzjoni f'attivitajiet differenti.

____

____

____ (3 marki)

(iii) X'differenza tgħaddi bejn l-attivitajiet tal-persuni b'diżabilità ta' bejn is-sittax u d-dsatax-il sena u dawk ta' bejn l-għoxrin u d-disgħa u ħamsin sena?

____

____

____ (3 marki)

(iv) Aktar ma persuni b'diżabilità jikbru fl-età aktar ivarjaw fil-ħtiġijiet tagħhom. Ikkummenta billi tagħmel użu mill-figuri ta' l-aħħar kolonna tat-tabella.

____

____ (2 marki)

2. X'taħseb li huma d-diffikultajiet li jiltaqgħu magħhom persuni b'diżabilità fil-ħajja ta' kuljum? Semmi ħamsa minn dawn id-diffikultajiet.

____

____

____

____

____ (5 marki)

3. Il-Liġi Opportunitajiet Indaqs (Att 2000) titkellem dwar diversi oqsma. Semmi x'inhuma dawn l-oqsma u kkummenta dwar l-effetti pożittivi li kellu dan l-Att fuq il-persuni b'diżabilità.

____

____

____

____

____ (5 marki)

Tabella 2

	Studenti b'diżabilità	**Popolazzjoni ta' studenti**	**Persentaġġ**
Università	5	9127	0.05
Junior College	3	2800	0.11
Giovanni Curmi Higher Secondary	2	1250	0.16
MCAST	17	2018	0.84

4. X'tifhem b''edukazzjoni inklużiva'? Mill-figuri fit-tieni tabella fil-qasam edukattiv post sekondarju taħseb li teżisti l-inklużjoni? Agħti r-raġunijiet tiegħek.

____

____

____

____

____ (5 marki)

5. Semmi żewġ gruppi oħra li qegħdin f'minoranza u li jiltaqgħu ma' problemi fis-soċjetà. Kif tista' s-soċjetà tgħin lil dawn il-gruppi f'minoranza biex tabilħaqq ikunu integrati fis-soċjetà?

____ (5 marki)

Total 30 marka

Taqsima B

Aqra din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

L-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel f'dawn iż-żminijiet saret kwistjoni ta' **jeddijiet fundamentali** kif ukoll ta' **ġustizzja soċjali**. **Il-prinċipju ta' l-ugwaljanza** bejn l-irġiel u n-nisa, sew quddiem il-liġi, sew f'kull qasam tas-soċjetà, illum hu wieħed imħaddan mid-**dinja demokratika**. Minn wara s-snin sebgħin 'l hawn il-qagħda tan-nisa madwar id-dinja bdiet tagħmel passi 'l quddiem. Ħafna gvernijiet irrevedew il-**kostituzzjoni**, u l-liġijiet ċivili u dawk tax-xogħol, biex minnhom warrbu dak kollu li kien għadu jpoġġi lill-mara f'qagħda aktar baxxa mill-irġiel. Bosta għaqdiet internazzjonali jimbuttaw lill-gvernijiet biex ibiddlu l-liġijiet li jgħinu lin-nisa jiksbu l-għarfien li jistħoqqilhom.

(Ibda Għix)

1. Agħti tifsira ta' dawn il-kliem:
   a. jeddijiet fundamentali b. ġustizzja soċjali ċ. dinja demokratika
   d. prinċipju ta' ugwaljanza e. kostituzzjoni.

____ (5 marki)

2. Ma' liema xogħlijiet kienet marbuta l-mara? Agħti eżempji u spjega għaliex.

____ (5 marki)

3. X'tibdiliet saru fil-liġi Maltija favur l-ugwaljanza bejn is-sessi? Spjega l-importanza tagħhom għall-mara Maltija.

____ (5 marki)

4. X’opportunitajiet għandha l-mara Maltija fil-qasam tax-xogħol illum il-ġurnata?

____

____

____

____

____ (5 marki)

5. Għalkemm nafu li l-mara għandha opportunitajiet aktar minn qabel, xorta għad hemm ostakoli. X’inhuma dawn l-ostakoli?

____

____

____

____

____ (5 marki)

6. Bosta pajjiżi, speċjalment dawk nordiċi, jużaw diskriminazzjoni pożittiva fil-każ tal-mara. X’tifhem b’‘diskriminazzjoni pożittiva’? Taħseb li din hija ġusta? Agħti r-raġunijiet tiegħek.

____

____

____

____

____ (5 marki)

Total 30 marka

Taqsima Ċ **(15-il marka)**

Il-Media għenet biex seħħet malajr il-globalizzazzjoni. Imma ħafna jikkritikaw lill-media li twassal dak biss li jagħmel sensazzjoni. B’hekk inħolqu stazzjonijiet indipendenti li jwasslu kull tip ta’ informazzjoni.

F’mhux anqas minn 150 kelma spjega x’kontribut tat il-media biex isseħħ il-globalizzazzjoni u għaliex qed tiġi kkritikata li mhix qed taqdi dmirha sew.

Taqsima D **(25 marka)**

Agħżel wieħed u ikteb fit-tul.

1. Għalkemm l-istruttura tal-familja tinbidel maż-żminijiet, xorta waħda għadha taqdi l-funzjonijiet tagħha. Iddiskuti.

2. L-Ewwel Mira tal-Millennium kienet li sal-2015 il-faqar jonqos bin-nofs. Xi jridu jagħmlu l-pajjiżi żviluppati biex din il-Mira tintlaħaq?

3. Kulħadd jitkellem dwar l-impatt tal-globalizzazzjoni fuq il-pajjiżi tad-dinja. Iddiskuti l-effetti pożittivi u dawk negattivi tal-globalizzazzjoni.

4. L-edukazzjoni, aktar minn qatt qabel, hija meħtieġa fid-dinja li qed ngħixu fiha llum. Iddiskuti.